

Enorme kans voor fiets als duurzame mobiliteitsoplossing

Er liggen voor werkgevers enorme kansen om fietsen naar het werk als mobiliteitsoplossing aan te bieden, zowel tijdens deze coronatijd als daarna. Zo is het bieden van een fietsvergoeding voor medewerkers die binnen een straal van 10 kilometer van het werk wonen, vaak nog een blinde vlek voor bedrijven. Terwijl de fiets als oplossing alleen maar voordelen kent: zowel voor de werkgever en de werknemer als de maatschappij.

Dat bleek tijdens een online kennissessie, georganiseerd door de coalitie Anders Reizen in samenwerking met 3pm en Natuur en Milieu. Deze organisaties deelden in de kennissessie de meest effectieve fietsmaatregelen op basis van ervaringen van hun leden en klanten. Het was de aftrap van een reeks kennissessies, waarbij deze organisaties hun best practices delen. De volgende sessies vinden plaats in juni, juli en september.

Met de fiets veilig naar het werk

Nu de coronamaatregelen versoepeld worden, zal het aantal verplaatsingen van autoverkeer en het openbaar vervoer (OV), welke tijdens de lockdown significant waren gedaald, weer toenemen. Met het invoeren van één – of beter nog meerdere – fietsmaatregelen kunnen werkgevers hun medewerkers de mogelijkheid bieden om veilig naar het werk te komen.

Koenraad Backers, projectleider duurzame mobiliteit bij Natuur en Milieu, licht toe: „Er ligt een belangrijke kans om het woon-werkverkeer en gedeeltelijk het zakelijk verkeer te verduurzamen. Fietsen stoot nauwelijks iets uit. Juist nu is dit een belangrijke optie, omdat er een groot risico is dat we vanaf 2 juni weer massaal de auto nemen naar het werk. De wegen waren vóór corona al bezet. Ook het OV was in de spits erg druk. Met de beperkende maatregelen voor het OV, zal de druk op het OV ook weer toenemen. We zullen op een andere manier naar het werk moeten gaan. Nu gebruikt slechts 6 procent van de mensen de fiets voor woon-werkverkeer. Er ligt een enorme potentie om te groeien.”

Enorme potentie

Hij noemt de cijfers, zoals dat 55 procent van de werkgevers nog altijd geen fietsvergoeding aanbiedt. „Daar is nog ruimte om dit te stimuleren”. Maar liefst 75 procent van de medewerkers woont op fietsafstand, maar slechts 6 procent maakt er gebruik van. Daar ligt een enorme potentie.”

Voordelen voor iedereen

De voordelen van het invoeren van fietsmaatregelen zijn volgens Koenraad voor zowel de werknemers als de werkgevers groot. „We hebben in Nederland een toenemende bewegingsarmoede. Fietsen is gewoon gezond. Uit onderzoek blijkt dat mensen die dagelijks een stukje fietsen naar het werk gezonder en gelukkiger zijn. De kosten voor werkgevers zijn significant lager. Een parkeerplaats kost al gauw 5.000 euro per jaar. Als je veel werknemers hebt die overgaan van de auto naar fiets, scheelt dat veel kosten en levert het gezondheidswinst op.” Daarnaast zijn de maatschappelijke voordelen groot. Koenraad: „Naast de kans om het OV en de drukte op de weg te ontlasten, is er minder uitstoot van CO₂, fijnstof en stikstof, en levert méér ruimte op..

Fietsvergoeding blinde vlek

Hugo Houppermans, directeur bij de coalitie Anders Reizen, vertelt dat werkgevers niet als eerste aan de fiets denken bij duurzame mobiliteitsoplossingen. „Als bedrijven hun zakelijke mobiliteit willen verduurzamen, beginnen ze altijd met de leaseauto, vervolgens wordt gekeken naar het stimuleren van het OV. De volgende mogelijkheid die wordt geboden is de fiets. Ik zie dat de fietsvergoeding bij veel bedrijven een blinde vlek is. Bij medewerkers die minder dan 10 kilometer van het werk wonen, wordt de fiets vaak niet vergoed. Binnen de bedrijven die zijn aangesloten bij de coalitie is daar nu veel aandacht voor.”

Breng potentiële fietsers in kaart

Roel Lenoir, die als adviseur bij 3pm bedrijven adviseert over duurzame mobiliteit, vertelt over wat bedrijven kunnen doen om de fiets en het gebruik ervan te faciliteren. „Vier stappen zijn van belang. Als eerste, doe een postcode onderzoek naar wie er naar het werk kunnen fietsen en onderscheidt 4 doelgroepen: Kijk wie er binnen een straal van 10 kilometer woont. Dit zijn potentiële fietsers. Kijk wie er binnen een straal van 15

kilometer woont. Dit zijn potentiële e-bikers. En kijk wie er binnen een straal van 25 kilometer woont. Dit zijn potentiële speed pedelec gebruikers. En als laatste de groep die de fiets kan gebruiken om naar het station te fietsen als onderdeel van de reis”

Goede voorzieningen

De tweede stap is volgens Roel om te zorgen dat je voorzieningen op orde zijn. „Zijn er fietsstallingen, een fietskelder of fietsrekken. Voelen mensen zich er veilig? Zijn de rekken degelijk? Zijn er laadpunten? Zorg voor kleedruimte en een kapstok, zodat mensen hun regenjas op kunnen hangen. Zorg ook voor een fietsstalling voor bezoekers, zodat die niet hoeven te zoeken.” De derde stap is het op orde hebben van vergoedingen en regelingen en de laatste stap is het communiceren over de fietsmaatregelen. Roel: „Vertel waarom je fietsen naar het werk belangrijk vindt en hoe je dat doet. Laat voorbeeldgedrag zien vanuit de directie en ondersteun dit met een campagne. Het ‘waarom’ is het belangrijkste. Begin daarmee.”

Over de vergoedingen en regelingen is nog wel eens onduidelijkheid, blijkt in de praktijk. Roel: „In januari is er een nieuwe leasefietsregeling ingegaan. Je kon daarvoor al een fiets leasen en ter beschikking stellen. Maar onduidelijk was wat de fiscale consequenties waren. Dat is nu versimpeld. Met een ‘fiets van de zaak’ of leasefiets betaal je als medewerker 7 procent bijtelling ongeacht het gebruik.”

Kilometervergoeding fiets

Roel zet de drie belangrijkste vergoedingsopties uiteen: „Je kunt het **gebruik** vergoeden. Fiscaal mag je als werkgever een kilometervergoeding van 19 cent onbelast aanbieden. Dat geldt ook voor de fiets en de zakelijke kilometers die je op de fiets aflegt. Vroeger was de fiscale regeling dat je vanaf 10 km mocht vergoeden. Toch zien we dat veel bedrijven deze regel nog steeds hanteren. Bij de helft van de werkgevers is de fietsvergoeding nog niet ingevoerd. Er is echter geen fiscale hobbel..”

Aanschaf fiets vergoeden

Een tweede optie is de **aanschaf** van een fiets vergoeden. „Je mag als werkgever zelf bepalen hoe hoog het bedrag is en hoe vaak je dit wilt doen. Is er ruimte voor 10 fietsen of voor 100 fietsen per jaar binnen de werkkostenregeling (WKR)? Heb je geen ruimte in de WKR, dan is er nog de optie van een renteloze lening.”

Fiets van de zaak

Tenslotte is er de optie van het **ter beschikking stellen** van een leasefiets of ‘fiets van de zaak’. „Deze optie heeft veel belangstelling gekregen,” vertelt Roel. „Het is vergelijkbaar met een auto van de zaak. Je leas een fiets als werkgever en stelt deze ter beschikking aan een medewerker. Een medewerker kan een eigen bijdrage betalen voor de leasekosten. Als werkgever heb je er geen extra kosten aan. Je kunt deze optie niet combineren met een kilometervergoeding. Het is dus een afweging van je medewerker: heeft hij liever een bedrag of een fiets van de zaak?”

In de praktijk

Hugo benadrukt dat het belangrijk is om ook de fietsregeling apart te benoemen ook al geef je hetzelfde bedrag als voor de auto. Daarmee benadruk je de aandacht voor het fietsen. „De Volksbank geeft daarbij een extra signaal af: medewerkers krijgen voor fietsen een hogere vergoeding dan voor het gebruik van de auto, ook voor zakelijk gebruik (13ct versus 10 ct). Daar maken veel medewerkers gebruik van.”

Bedrijven verhogen bedrag voor aanschaf fiets

Hugo ziet ook dat bedrijven het bedrag voor de aanschaf van een fiets verhogen om zo de e-bike aantrekkelijk te maken. „We zien veel verschillen. Bedrijven die een ander bedrag hanteren voor de gewone fiets dan voor de elektrische fiets, maar ook zie ik veel bedrijven het gehele bedrag los van het soort fiets voor de aanschaf verhogen. Shell heeft het verhoogd naar 2.500 euro, de NS naar 1.500 euro. Daar kun je ook nog eens betalen met je verlof. Met de door de corona oplopende verlofdagen is dat interessant om te verkennen.”

Als tip wil Hugo werkgevers meegeven om een business case te maken voor het bepalen van het bedrag. „De werkkostenregeling kun je maar één keer besteden. Bij de oude fietsregeling mocht je deze één per drie jaar gebruiken. Maar de technische levensduur van een fiets is veel langer. Je kunt ook de tijd verlengen naar bijvoorbeeld vier of vijf jaar, waardoor je medewerkers faciliteert en tegelijk de druk op de WKR beperkt.”

Drempel

Daarnaast ziet Hugo in de praktijk dat het bieden van faciliteiten essentieel is bij het invoeren van fietsmaatregelen. „Kun je je fiets opladen? Kun je douchen? Bij Eneco en a.s.r. kan iedere fietser gebruik maken van een locker, douches en droogrekken. Het klinkt simpel, maar het is net de drempel voor mensen om er gebruik van te maken. Schiphol ontwikkelt een eigen fietskledinglijn voor de medewerkers. De focus van de fiets als oplossing voor mobiliteit ligt nu op het woon-werkverkeer. Maar je kan het ook als voor- of natransport gebruiken, bijvoorbeeld voor mensen die het OV gebruiken. Denk daar ook over na.”

Combinatie effectief

Koenraad benadrukt dat het aanbieden van een combinatie van fietsmaatregelen het meest effectief is. Ook Hugo ziet dit bij de aangesloten bedrijven van de coalitie Anders Reizen. „Als je aan meerdere knoppen draait, dan krijg je echte bewegingen. Neem bijvoorbeeld de maatregel dat als je dichtbij je werkt woont geen gebruik kunt maken van de parkeerplaats, dan stappen medewerkers snel over op de fiets. Een parkeerplaats is relatief duur. En je verleid je mensen om makkelijker over te stappen op de fiets. De Volksbank doet dit bijvoorbeeld.”

Fiets uitproberen

Roel merkt dat ook spaarsystemen en het invoeren van competities, zoals met de Go Velo app, succesvol zijn. „Wat ook heel goed werkt is een poule van e-bikes. Dat mensen een e-bike kunnen uitproberen voor bijvoorbeeld een week. Je moet het ervaren om te beseffen hoe het is om op een e-bike te rijden.”

Koenraad schetst een soortgelijk voorbeeld waarbij je werkt met de standaard: „ABN AMRO laat nieuwe medewerkers pas na twee maanden kiezen voor een regeling, probeer eerst het OV of de fiets. Ze kunnen het dan eerst uitproberen.”

Waar liggen de triggers

Hugo noemt ook games als succesvolle maatregel: „Alliander heeft een eigen game ontwikkeld en hiermee een beweging gecreëerd waarbij fietsen echt leuk is. Het is belangrijk om hierbij ook voorbeeldfiguren te betrekken.” Tot slot wil Hugo meegeven dat het klakkeloos invoeren van regelingen schieten met hagel is. „Kijk waar de triggers zitten bij jouw medewerkers, doe een enquête of onderzoek. Gebruik corona ook als een kans. Nu kun je echt de fiets adresseren om mensen veilig en gezond op het werk te krijgen!”